

● اینجا آلودگی هوا کمتر است

حوالی ساعت ۵ عصر است که خودم را به خیابان شهید فلاحی ۳۸ می‌رسانم. گزارشم را از کوچه شهید سنجرانی ۶ آغاز می‌کنم که در انتهای آن، بوستان محلی «ترانه» قرار دارد و آن طرف به خیابان فاطمیه ۱۱ می‌رسد. در بدو ورود به پارک، مرد جوانی رامی‌بینم که با دو فرزند کوچک و نوجوانش روی نیمکت کنار زمین بازی کودکان نشسته است. خودش را عباس طاهریان معرفی می‌کند و جالب اینکه کارشناس محیط زیست است. اومی‌گوید: فضای سبز محلات کار کرده‌های زیست محیطی، گردشگری و بیاباشناختی دارد و از ضروریات جامعه به شمار می‌آید. همچنین این پارک‌های محلی باعث کاهش آلودگی هوا و صدا شده که امروز کمتر در شهرهای بزرگ به آن توجه می‌شود.

عباس آقبادست‌آرتمان روبه‌روی پارک را نشان می‌دهد و ادامه می‌دهد: من در طبقه چهارم این مجتمع مسکونی ساکن هستم. پنجره‌ها قادی و چشم‌انداز خانه روبه‌فضای سبز است. به قول بنگاه‌های املاک، «ویو ابیدی»! فضای سبز، نشیمن مناسب، مکانی برای ورزش صبحگاهی و پارک بازی کودکان در کمترین فاصله از منزل مقرر دارد و این برای ساکنان خیابان شهید فلاحی ۳۸ یک ویژگی مهم محسوب می‌شود.

● محلی برای دورهمی شب‌های تابستان

از کوچه شهید سنجرانی ۶ به کوچه شهید سنجرانی ۱۰ می‌روم. در این معبر، بوستان محلی «مریم» با امکاناتی مثل پارک بازی کودک، تجهیزات ورزشی، میز و نیمکت و گل‌آرایی‌های زیبا که در فصل بهار بسیار چشم‌نواز شده است، قرار دارد و البته برای توان‌یابان هم مناسب‌سازی شده است.

خانم میان‌سالی با سه بچه قدونیم‌قد، توجهم را به خودش جلب می‌کند. اعظم کاشانی از برخی کمبودهای این پارک‌ها مثل نداشتن سط زباله‌کافی، نبود آب‌خوری و آب‌سردکن، کمبود سرویس بهداشتی و سگ‌گردانی بعضی از اهالی می‌گوید اما معتقد است بودن این پارک‌ها بر سلامت روان و حال خوب شهروندان تأثیر دارد و باعث بهبود روحیه و آرامش بیشتر اهالی می‌شود. او ادامه می‌دهد: با خانم‌های همسایه بعد از نماز مغرب و عشا به پارک می‌رویم و برخی شب‌ها با خانواده‌هایمان تا پاسی از شب دور هم هستیم. یک وقت‌هایی زیرانداز پهن می‌کنیم و یک فلاسک چای، کمی میوه و تنقلات و یک شام مختصر همراهی می‌بریم. هم‌ما بزرگ‌ترها کنار هم هستیم و هم بچه‌ها با هم سرگرم می‌شوند.

● پارک‌های محلی به جای باغ‌های قدیمی

معبر شهید سنجرانی ۱۰ را به مقصد خیابان شهید سنجرانی ۱۲ ترک می‌کنم، کوچه‌ای که باز هم من را با یک بوستان محلی دیگر بانام «سوسن» مواجه می‌کند. از نظر امکانات و استقبال اهالی، مانند بوستان‌های محلی در کوچه‌های پیشین است. در این مکان با یکی از کسبه گفت‌وگو می‌کنم که روبه‌روی پارک، بقالی کوچکی دارد. حمیدرضا نعیمی هفتاد و پنج‌ساله و از سال ۱۳۷۰ در این کوچه ساکن است. اومی‌گوید: این پارک خیلی قشنگ است. خدا پدر و مادرشان را بیامزد. این پارک هیچ اشکالی ندارد. غیر از نداشتن سرویس بهداشتی. خیلی سال‌های قبل اینجا باغ و زمین کشاورزی بود؛ دهه ۶۰ را می‌گویم. بعدها اینجا به زمین‌های بایر و رها شده بدل شد و شب‌ها کلی سگ و لگرد این اطراف پرسه می‌زد. اما از ۱۰ سال پیش ورق به‌طور کل برگشت. از وقتی ساخت و سازها و جمعیت ساکن این کوچه‌ها بیشتر شد، امکانات رفاهی هم‌گسترش پیدا کرد و این پارک‌ها هم احداث شد.

● بوستان‌های محلی خیابان شهید فلاحی ۳۸

● بسیاری از مشهدی‌ها را به سکونت در این محله ترغیب کرده است

خیابان شهید سنجرانی
نشان سبز قاسم آباد

رضاری‌ا تاکنون گزارش‌های بسیاری درباره فقر فضای سبز در محلات مشهد و گلابه‌های شهروندان در این باره نوشته‌ایم؛ از اینکه محله‌ای با هزاران نفر جمعیت، حتی یک فضای سبز کوچک محلی هم ندارد. اما این بار می‌خواهیم از خیابانی برایتان بگوییم که واژه، معبر سبز قاسم‌آباد، کمترین توصیفی است که می‌توان برایش به کار برد.

از خیابان شهید فلاحی ۳۸ صحبت می‌کنیم. معبری به نام شهید سنجرانی که در محله لشکر واقع شده است. بدون اغراق در همه فرعی‌های این معبر، بوستان‌های محلی راه‌اندازی شده است؛ بوستان‌هایی که وقتی از بالا و نقشه‌های هوایی نگاه می‌کنید، حالت پلکانی به خود گرفته‌ و از کوچه شهید سنجرانی ۲ تا شهید سنجرانی ۱۲ امتداد پیدا کرده است. این خیابان یک محیط آرام است که می‌توانید در آن، کمی از دغدغه‌های تکراری و روزمرگی زندگی خود فاصله بگیرید. اینجا مانند محلاتی نیست که در سال‌های اخیر فقط ساختمان در آن ساخته شده و تا جایی که چشم کار می‌کند، فقط سیمان و آجر باشد.

● کوچ‌اختیاری، از بولوار کوثر به شهید فلاحی ۳۸

خیابان شهید فلاحی ۳۸ و محله لشکر، محیطی آرام برای زندگی است؛ شاید به همین دلیل است که عده‌ای از ساکنان این معبر، طی سال‌های اخیر از سایر محلات شهر به این قسمت از محدوده قاسم‌آباد کوچ کرده‌اند. قاسم‌عظیمی یکی از این افراد است که سرش در بوستان محلی سوسن نشسته است. عظیمی کارمند شهرداری است و از منطقه ۹ و بولوار کوثر به خیابان شهید فلاحی ۳۸ کوچ کرده است. او معتقد است آرامش و فضای سبز، از عوامل مهم انتخاب محلات برای سکونت است و خیابان شهید سنجرانی این دوشاخه مهم را دارد. عظیمی می‌گوید: به هر بنگاه‌املاک که در این حوالی مراجعه می‌کنید، بلافاصله منازلی در خیابان شهید فلاحی ۳۸ و کوچه‌ها و فرعی‌های آن را به شما نشان می‌دهند؛ چون می‌دانند حال و هوا، آرامش و فضای سبز این محله هر شهروندی را جذب می‌کند. قاسم‌آقبا خنده‌بیان می‌کند: بعد از من، خانواده‌ها و هر م‌وپدر و مادر من نیز از بولوار سیدرضی به این محله نقل مکان کرده‌اند.

● باتوق ورزش صبحگاهی بانوان

سمت دیگر معبر شهید سنجرانی و طرف فرعی‌های فرد هم‌کلی، پارک بوستان محلی دارد؛ به عنوان مثال در بوستان محلی خیابان شهید سنجرانی یک، علاوه بر فضای سبز، تجهیزات تفریحی کودکان از جمله سرسره بادی و ترامپولین نصب شده که مورد توجه بسیاری از کودکان قرار گرفته است؛ همچنین بوستان «سنبله» در خیابان شهید سنجرانی ۳ باتوق بانوان میان‌سال برای ورزش صبحگاهی است.

بزرگ‌ترین و مجهزترین بوستان خیابان شهید فلاحی ۳۸، «فدک» نام دارد. بوستانی سه‌هکتاری که علاوه بر تجهیزات ورزشی، سرویس‌های بهداشتی، گل‌کاری‌های زیبا و نشیمن مناسب، آب‌نما و پارک بازی کودکان، دارای یک مجموعه ورزشی روباز چندمنظوره است. در این بوستان، یک چمن مصنوعی احداث شده که در این روزهای بهاری و با پایان امتحانات پایان سال بچه‌ها، مملو از جوانان و نوجوانان ورزشکار محله است. علاوه بر این، دو زمین ورزشی روباز دیگر هم در جوار این چمن مصنوعی احداث شده است که برای ورزش‌های هندبال، والیبال، بسکتبال و... کاربرد دارد.

بهناز قادری، بانوی بازنشسته آموزش و پرورش، پای ثابت ورزش صبحگاهی در بوستان فدک است. اومی‌گوید: مادر یک مجتمع مسکونی بیست و چهار واحدی زندگی می‌کنیم که فقط ۹۰ متر مربع زیر بنا دارد. هم‌سرم نیز بازنشسته و از کار افتاده است. او به سختی راه می‌رود. اگر این پارک‌ها در اطراف ما نبود، هم‌سرم تا الان افسرده شده بود. با اینکه نمی‌تواند خوب صحبت کند، باز هم برای خودش پنج شش رفیق و دوست پیدا کرده است و هر روز عصر با هم اینجا قرار دارند. خود من هم در همین پارک با چند خانم بازنشسته دوست شده‌ام. شاید باورش سخت باشد ولی به دیدار هر روز و شان‌عادت کرده‌ام. همین با هم بودن هابه‌رفت و آمد خانوادگی منجر شده است و گاهی پسران ما با هم به کوه‌نوردی می‌روند؛ یک بار هم با هم راهی سفر شمال شده‌اند.

● آینده‌نگری مدیریت شهری در قاسم‌آباد

«بوستان‌های محلی با توجه به جمعیت محلات و به منظور افزایش سرانه فضای سبز و گسترش کاربری‌های تفریحی و رفاهی احداث می‌شود. از طرفی افزایش بوستان‌های محلی در کاهش آلودگی و تهویه مطبوع هوا، پرکردن اوقات فراغت اهالی، گسترش ورزش همگانی در محلات، زیباسازی مناظر شهری و... اثر دارد.» این‌ها را راضیه بختیاری، رئیس اداره شهرسازی شهرداری منطقه ۱۰، به ما می‌گوید و ادامه می‌دهد: مطالعات و جانمایی بوستان‌های محلی در طرح‌های تفصیلی شهری پیش‌بینی شده است و عوامل مهمی در آن دخیل است که از مهم‌ترینش می‌توان به جمعیت محلات، وجود زمین‌های رها شده و... اشاره کرد.

او ادامه می‌دهد: در طرح تفصیلی شهرک لشکر که خیابان شهید فلاحی ۳۸ هم جزئی از آن است، تراکم زیاد برای کاربری‌های مسکونی در نظر گرفته شده است و سازنده‌ها حق دارند تا شش طبقه ساخت و ساز کنند؛ این یعنی افزایش جمعیت در آینده‌ای نزدیک، و نیاز بیشتر به انواع کاربری‌های خدماتی که فضای سبز هم بخشی از آن است. بدون شک در نظر گرفتن این میزان از فضای سبز در خیابان شهید فلاحی ۳۸، آینده‌نگری مدیریت شهری برای جمعیتی است که در سال‌های آینده در این قسمت از قاسم‌آباد ساکن می‌شوند.

